

Informatie voor huisartsen ADHD medicatie bij kinderen/jongeren instellen en vervolgen

NB: Pas als behandeling zonder medicatie onvoldoende verbetering geeft (ondersteuning/schooladviezen), medicatie ter ondersteuning overwegen.

Methylfenidaat

1e keuze voor medicatie bij ADHD: **best onderzocht** en bekend, **minste bijwerkingen**, **werkt goed** bij meeste kinderen en niet verslavend bij correcte inname

Voorafgaand aan voorschrijven methylfenidaat

- Meet bloeddruk, pols, gewicht, lengte
- Cardiale screening (incl. ECG) bij bekende hartafwijking en bij positieve familieanamnese (1e graad: uitvragen acute hartstilstand/hartritme stoornissen < 40e levensjaar)
- EEG alleen bij aanwijzingen epilepsie

Vervolgcontroles

1. Na instellen en aanpassen medicatie
2. Daarna driemaandelijks controle
3. Bij stabiele, werkzame dosis: zesmaandelijks

Bij elke controle:

- Let op bijwerkingen (m.n. slaap- en eetproblemen)*
- Bloeddruk, pols, gewicht, lengte
- Gebruik ADHD-rating scale bij ouders, leerkracht en zo mogelijk kind bij evaluatie werking

Varianten methylfenidaat:

- Kortwerkend, tot 4 uur: Ritalin®, Medikinet®, generiek
- Middellang, tot 8 uur: Medikinet CR®, Equasym XR®, generiek
- Langwerkend: 10-12 uur: Concerta®, Kinecteen®, generiek
- Alternatief dexamfetamine: z.o.z.

(*Medikinet CR® altijd innemen met voeding voor optimale werking)

Algemeen gebruik methylfenidaat Bij zelf instellen: maximaal 20mg per dosis

Kinderen <6 jaar <20 kg:
altijd instellen door GGZ of kinderarts

Kinderen 6 - 12 jaar >20 kg
max. 60mg per dag dus max. 3 doses

Opbouwschema kortwerkend methylfenidaat

- Week 1: 2 x 5mg (8.00, 12.00 uur)
- Week 2: 3 x 5mg (8.00, 12.00, 16.00 uur)
- Week 3: 3 x 10mg (8.00, 12.00, 16.00 uur)
- Week 4: 3 x 15mg (8.00, 12.00, 16.00 uur)
- *Nooit later dan 16.00 uur i.v.m. moeilijk inslapen.*

Na elke wekelijkse verhoging (telefonische) evaluatie met ouders (zo nodig week langer zelfde dosis)

Adolescenten >12 jaar
max. 80mg per dag dus max. 4 doses

Bovenstaand opbouwschema ophogen tot optimaal effect bij zo min mogelijk bijwerkingen. Dosering is niet afhankelijk van gewicht: Bij het ene kind is 20 mg per dag genoeg, bij ander is 4x20mg per dag nodig voor optimaal effect.

Overleg altijd met de kinderpsychiater bij:

- teveel of te heftige bijwerkingen, zeker bij tics, angst of psychose (heel zeldzaam)
- onvoldoende werking bij juiste dosering
- vragen over verhogen dosis
- grote toename druk gedrag (en aandacht tekort) als middel is uitgewerkt (rebound)

*Bijwerkingen? Dosering (tijdelijk) omlaag

Bekende bijwerkingen methylfenidaat:

- Hoofdpijn en buikpijn, meestal voorbijgaand
- Slaapproblemen, moeilijk inslapen*
- Minder eetlust (langdurig)**
- Groeivertraging
- Zelden: stijging bloeddruk, pols. Bij >10mmHG of 10 BPM: dosis verlagen of stoppen
- Zombie-achtig gevoel: dosis te hoog

*Moeilijk inslapen?

- Te alert voor inslapen kan effect medicatie zijn
Advies: laatste tablet <16 uur of dosis iets lager
- Te druk in hoofd is ADHD-symptoom.
Advies: kleine dosering voor slapen (bv. 2,5-5 mg)
- Slaapproblemen al aanwezig voor medicatie is geen bijwerking methylfenidaat

**Verminderde eetlust?

- Methylfenidaat na het eten innemen
- Gezonde tussendoortjes op vaste tijden geven
- Light-producten vermijden

Toename agitatie?

- Verlaag dosis
- Kies ander middel

Medicatie en buitenlandse reis (Opiumwet)

Huisarts en ouders vullen medische verklaring in
Zie: hetcak.nl/medicijnen-mee-op-reis/

Medicatie en rijbewijs halen

Methylfenidaat vermelden op Eigen Verklaring
CBR arts doet keuring NB: Vanaf 1 april 2026 geen verplichte rijbewijskeuring meer bij ADHD.

Stoppen met methylfenidaat

Ieder jaar een week op proef stoppen en evalueren: **Stop tijdens normale schoolweek** om effect op alle vlakken te kunnen evalueren (met ADHD ratingscale).

Als klachten terugkomen: medicatie hervatten.

Consultatielijn Karakter
088 654 54 54
consultatielijn@karakter.com

Meer informatie:
Zorgstandaard ADHD (QR code>)

Kijk ook eens op:
kenniscentrum-kjp.nl/professionals/adhd/

Informatie voor huisartsen ADHD medicatie bij kinderen/jongeren instellen en vervolgen

NB: Pas als behandeling zonder medicatie onvoldoende verbetering geeft (ondersteuning/schooladviezen), medicatie ter ondersteuning overwegen.

Dexamfetamine

Kiezen voor dexamfetamine als methylfenidaat onvoldoende effect heeft (bij voldoende hoge dosering) of bijwerkingen geeft.

Voorafgaand aan voorschrijven dexamfetamine

- Meet bloeddruk, pols, gewicht, lengte
- Cardiale screening (incl. ECG) bij bekende hartafwijking en bij positieve familieanamnese (1e graad uitvragen acute hartstilstand/hartritmestoornissen < 40e levensjaar)
- EEG alleen bij aanwijzingen epilepsie

Vervolgcontroles

1. Na instellen en aanpassen medicatie
2. Daarna driemaandelijks controle
3. Bij stabiele, werkzame dosis: zesmaandelijks

Bij elke controle:

- Let op bijwerkingen (m.n. slaap- en eetproblemen)*
- Bloeddruk, pols, gewicht, lengte
- Gebruik ADHD-rating scale bij ouders, leerkracht en zo mogelijk kind bij evaluatie werking

Varianten dexamfetamine:

- Kortwerkend 4-6 uur: Tentin (met breukgleuf)®, Attenfarm®, generiek 4-6 uur (soms langer)
 - Langwerkend 10-14 uur: Elvanse® (lisdexamfetamine)
- NB: Instellen **lisdexamfetamine**: altijd in overleg met GGZ of kinderarts i.v.m. afwijkend doseringsschema.

Derde keuze middelen: atomoxetine (Strattera®), guanfacine (Intuniv®)
Deze altijd instellen door ggz, evt. vervolg door huisarts.

Algemeen gebruik dexamfetamine

Altijd maximaal 10mg per dosis

Kinderen <6 jaar <20 kg:
altijd instellen door GGZ of kinderarts

Kinderen 6 - 12 jaar >20 kg
max. 30mg per dag dus max. 3 doses

Opbouwschema kortwerkend dexamfetamine

Week 1: 2 x 2,5mg (8.00, 14.00 uur)
Week 2: 2 x 5mg (8.00, 14.00 uur)
Week 3: 2 x 7,5mg (8.00, 14.00 uur)
of 3x5mg (8.00, 12.00, 16.00 u) bij rebound tussendoor
Week 4: 2 x 10mg (8.00, 14.00 uur)
of 3x7,5mg (8.00, 12.00, 16.00 u) bij rebound tussendoor
Nooit later dan 16.00 uur i.v.m. moeilijk inslapen.

Na elke wekelijkse verhoging (telefonische) evaluatie met ouders (zo nodig week langer zelfde dosis)

Adolescenten >12 jaar
max. 30mg per dag dus max. 3 doses

Bovenstaand opbouwschema ophogen tot optimaal effect bij zo min mogelijk bijwerkingen. Dosering is niet afhankelijk van gewicht: Bij het ene kind is 5mg per dag genoeg, bij ander is 3x10mg per dag nodig voor optimaal effect.

Overleg altijd met de kinderpsychiater bij:

- teveel of te heftige bijwerkingen, zeker bij tics, angst of psychose (heel zeldzaam)
- onvoldoende werking bij juiste dosering
- vragen over verhogen dosis
- grote toename druk gedrag (en aandacht tekort) als middel is uitgewerkt (rebound)

* Bijwerkingen? Dosering (tijdelijk) omlaag

Bekende bijwerkingen dexamfetamine:

- Hoofdpijn en buikpijn, meestal voorbijgaand
- Slaapproblemen, moeilijk inslapen*
- Minder eetlust (langdurig)**
- Groeivertraging
- Zelden: stijging bloeddruk, pols. Bij >10mmHG of 10 BPM: dosis verlagen of stoppen
- Zombie-achtig gevoel: dosis te hoog

* Moeilijk inslapen?

- Te alert voor inslapen kan effect medicatie zijn
Advies: laatste tablet <16 uur of dosis iets lager
- Te druk in hoofd is ADHD-symptoom.
Advies: kleine dosering voor slapen (1,25/2,5mg)
- Slaapproblemen al aanwezig voor medicatie is geen bijwerking dexamfetamine

** Verminderde eetlust?

- Dexamfetamine na het eten innemen
- Gezonde tussendoortjes op vaste tijden
- Light-producten vermijden

Toename agitatie?

- Verlaag dosis
- Kies ander middel

Medicatie en buitenlandse reis (Opiumwet)

Huisarts en ouders vullen medische verklaring in
Zie: hetCAK.nl/medicijnen-mee-op-reis/

Medicatie en rijbewijs halen

Dexamfetamine vermelden op Eigen Verklaring
CBR arts doet keuring NB: Vanaf 1 april 2026 geen verplichte rijbewijskeuring meer bij ADHD.

Stoppen met dexamfetamine

Ieder jaar een week op proef stoppen en evalueren: **Stop tijdens normale schoolweek** om effect op alle vlakken te kunnen evalueren (met ADHD ratingscale).

Als klachten terugkomen: medicatie hervatten.

Consultatielijn Karakter
088 654 54 54
consultatielijn@karakter.com

Meer informatie:
Zorgstandaard ADHD (QR code>)

Kijk ook eens op:
kenniscentrum-kjp.nl/professionals/adhd/

